

Fortellingen om prinsesse Kaguya [DVD]

Fortellingen om prinsesse Kaguya [DVD]

Studio Ghiblis mindre kjente geni, Isao Takahata, er på vei inn i sitt 80. år og leverer en av årets beste filmer med *Fortellingen om prinsesse Kaguya*.

Kaguyahime no monogatari

Isao Takahata

Studio Ghibli, Dentsu, Hakuhodo DY Media Partners, KDDI Corporation, Mitsubishi, NTV, Toho
2014

Star Media Entertainment

16:9 Fullskjerm (1.85:1)

Dolby Digital 5.1

137 min.

2

6

Imponerende impresjoner

Det skal ikke så mye til å skille seg ut i saueflokken som utgjør den kommersielle, USA-dominerte, animasjonsbransjen. De store animasjonsselskapene med Pixar, Disney og DreamWorks i spissen har dominert det som distribueres av animert film i den vestlige verden. Fra tid til annen dukker det opp sjeldne besøk annenstedsfra, så som fra japanske Studio Ghibli, og minner kinogjengere om at det tross alt finnes noe annet enn digital 3d-animasjon og at det er mulig å fortelle historier om annet enn snakkende dyr og ildsprutende drager. Så når Isao Takahata presenterer sitt saktegående epos om prinsess Kaguya for et bredt kritikerkorps, går de bananas over at noe slikt i det hele tatt går an å lage i våre dager.

Vi møter den aldrende bonden som en dag finner en bitteliten jente inne blant bambusen. Bonden tar med seg jenta hjem og sammen med kona bestemmer han seg for å ta til seg jenta og oppdra henne som en prinsesse. Prinsesse Kaguya vokser i uvanlig raskt tempo og plutselig er det en vakker ung kvinne på gården. Snart finner bonden også gull og fine stoffer blant bambusen og planlegger å gjøre Kaguya til en ekte prinsesse. Bonden flytter med seg familien til hovedstaden og Kaguya må forlate vennene sine. Så vakker er Kaguya at selv keiseren legger merke til henne og vil ha henne som hustru, men det skal snart vise seg at Kaguya er bundet til noe mye større enn selv jordens mektigste menn.

Det er noe majestetisk over

Fortellingen om prinsesse Kaguya. Kan hende det er våre vestlige øyne som ikke er helt vant til den gammelmodige japanske fortellerstilen eller om det er våre datatilpassede øyne som oppfatter den håndlagede animasjonen som spesielt høyverdig. Filmen glir sakte avgårde og det skal en viss tålmodighet til for å la seg sluke av historien og den forenklete visuelle stilen. Der hvor mange animasjonsfilmskapere virker opptatt av å fylle lerretet med innhold, holder Takahata asketisk tilbake. Lerretet er nesten helt hvitt i deler av filmen og bare lette, nærmest impresjonistiske strøk fanger karakterene og bevegelsene. Som et florlett haikudikt folder historien seg ut fremfor betrakteren.

Den visuelle stilen som dominerer

Fortellingen om prinsesse Kaguya bryter den ellers så realistiske stilen til Studio Ghibli. Takahata gir isteden storyboardkunstner og karakterdesigner Osamu Tanabe full kreativ kontroll hvor Tanabes skisser danner grunlaget for animatørene. Dette fører til en forenklet, skissepreget stil - ikke helt annerledes det Disney gjorde på midten av 1960-tallet da kopimaskiner ble benyttet til å forenkle produksjonsprosessen - hvor skissestreker som vanligvis renskes bort, synliggjøres og blir en del av den visuelle stilen. Så annerledes er denne animasjonsstilen for Ghibli at de etablerte et helt eget studio for å realisere filmen til Takahata.

For det gjengse filmpublikummet må

Fortellingen om prinsesse Kaguya fortone seg som noe helt usedvanlig. Slike filmer når veldig sjeldent våre ordinære kinoer nå for tiden - selv om teknikken skulle tilsi at det er fullt mulig å utvide kinorepertoaret betraktelig. For de som frekventerer filmfestivaler - og i særdeleshet animasjonsfilmfestivaler og har fått med seg den store floraen av animerte kortfilmskapere - fremstår

Fortellingen om prinsesse Kaguya som mindre særpreget. Det betyr ikke at filmen blir dårligere av den grunn eller mindre interessant - det betyr kun at Takahata og Studio Ghibli ikke står alene om å lage fantastiske filmer med en særegen visuell stil. For de som har sett kortfilmene til Michaël Dudok de Wit, Kōji Yamamura, Aleksandr Petrov og våre hjemlige Kaja Næss og Julie Engaas, vet hvor eklektisk det internasjonale animasjonsproduksjonen kan være. Det er en hel verden utenfor det helkommersielle, amerikanske studiosystemet. Heldigvis.

Med

Fortellingen om prinsesse Kaguya har Studio Ghibli produsert nok en animert juvel som føyer seg meget pent inn i deres kanon. Det er påfallende at det er Ghiblis gamle mestere som fortsatt leverer filmer av usedvanlig høy kvalitet. Takahata har passert pensjonsalderen med 10 år og salige Miyazaki selv har annonsert og de-annonsert sin egen pensjonisttilværelse. Det virker ikke

akkurat som om det er en stor underskog av regissører i Ghibli-systemet som står klar for å overta tronen, så vi får sette pris på disse sjeldne filmperlene når de dukker opp fra de strenge, gamle herrene i Japan.

Utgivelsen:

Fortellingen om prinsesse Kaguya er ikke en film som trenger å bli sett i full HD med perfekt bildekvalitet. Følgelig er denne DVD-utgivelsen helt grei for en film som har et varierende visuelt språk og bildekvalitet. Også lydsiden er grei med en Dolby Digital 5.1-miks som fomidler dialog og musikk som forventet.

Ekstramaterialet består av en omfattende dokumentar som følger det møysommelige og tilsynelatende evigvarende arbeidet til Takahata med *Fortellingen om prinsesse Kaguya*. Dokumentaren veksler mellom å fremstå som amatørmessig fanfilm og mer vanlig bakomfilm. De mest interessante delene av filmen er møtene mellom Miyazaki og Takahata som begge jobber med sine siste filmer parallelt. Interessant er det også å følge Takahatas arbeidsmetode med prøving og feiling og hvor lite autoritær han fremstår sammenliknet med kollega Miyazaki. Med sine 85 minutter er *Isao Takahata and His Tale of the Princess Kaguya* i overkant langdryg, men Ghibli skal likevel ha kudos for å la et kamerateam komme så tett på deres arbeid.

Samlet sett er utgivelsen av *Fortellingen om prinsesse Kaguya* noe enhver filmfrelst bør ha i sin samling.

Anmeldt av Tom-Erik Lønnerød, 16.08.15

Takk til Star Media Entertainment for anmeldereksemplar.

Trailer Fortellingen om prinsesse Kaguya:

Ja
[Kaguya cover;](#)